

Biblická hodina – 08.04.2021

Suspírium: „A nieto tvorstva, ktoré by bolo preň neviditeľné. Všetko je obnažené a odkryté pred očami toho, ktorému sa budeme zodpovedať (Žid 4,13).“ Amen.

Začiatočná pieseň: Chválospev č. 259: „Nesúď ma podľa práva...“

Modlitba

Ďakujeme Ti, Pane náš, že keď klesáme do hriešneho neznáma, dávaš nám svoju pomoc. Naše lkanie je pred Tebou známe, lebo Ty všetko vieš o nás. Naše váhavé kroky sú pred Tebou viditeľné. Mocný Bože náš, rozjasni pred nami pohľad, aby sme cítili Tvoje nebeské pohladenie, a vedeli, že jedine Ty posilňuješ našu nezrelú vieru. Prosíme Ťa, o smelú myseľ, ktorá sa nezajakáva pred Tebou a pred týmto svetom, ale vyznáva zreteľne, Kto si. Prosíme Ťa o veselosť učeníkov, ktorí sú v dnešnej dobe zmordovaní, aby len na Teba hľadeli, ktorý si Pán večnosti. Dobrota naša, živý Kristus, prosíme Ťa, napoj nás prúdmi Tvojho živého Slova, aby sme cítili Tvoje vedenie. Pastier náš, priviň k Sebe, a postaraj sa o nás: v hriechu nás nenechaj a Tvojou milosťou nás sám potešuj. Amen.

Biblický text: Štvrtá kniha Mojžišova 19. kapitola

„Hospodin povedal Mojžišovi a Áronovi: „Toto je zákonné ustanovenie, ktoré prikázal Hospodin: Povedz Izraelitom, aby ti priviedli červenú kravu bez chyby a poškvŕn, ktorá dosiaľ neniesla jarmo. Odovzdajte ju kňazovi Eleazárovi. Ten ju dá vyviesť za tábor a tam ju pred ním zabijú. Potom si kňaz Eleazár namočí prst v jej krvi a sedemkrát ňou bude kropiť smerom k prednej časti stanu stretávania. Kravu potom pred ním spália. Spália jej kožu, mäso, krv i výkaly. Potom kňaz vezme cédrové drevo, yzop i karmazínové farbivo a hodí to na spaľovanú kravu. Kňaz môže vkročiť do tábora len potom, keď si opral šaty a celý sa umyl. No aj tak zostane do večera nečistý. Vyprať si šaty a umyť sa musí aj ten, kto ju spálil, no aj tak zostane do večera nečistý. Potom niekto čistý pozhrňa zo spálenej kravy popol, vonku ho za táborom uloží na čisté miesto. Tam sa bude držať pre pospolitosť Izraelitov na prípravu očistnej vody. To je obeta za hriech. Aj ten, kto z kravy pozhrňa popol, musí si oprat šaty, no aj tak zostane do večera nečistý. To bude trvalo platné ustanovenie pre Izraelitov i pre cudzinca, ktorý sa zdržiava medzi vami. Kto by sa dotkol mŕtvoly ktoréhokoľvek človeka, bude nečistý sedem dní. Na tretí a siedmy deň sa musí tou vodou očisťovať od hriechu a bude čistý. Ak sa však na tretí a siedmy deň od hriechu neočistí, nebude čistý. Ktokoľvek by sa dotkol mŕtvoly človeka a neočistil by sa od hriechu, poškvŕní Hospodinov príbytok. Ten bude odstránený z Izraela, lebo nebol pokropený očistnou vodou. Bude nečistý a jeho nečistota zostane na ňom. V prípade, že niekto zomrie v stane, potom platí zákon, podľa ktorého každý, kto vojde do stanu, i ten, kto už v stane je, bude sedem dní nečistý. Aj každá otvorená nádoba,

ak na nej nie je priviazaný vrchnák, bude nečistá. Ktokoľvek by sa na poli dotkol mŕtvoľy človeka zabitého mečom alebo inak usmrteného, či ľudských kostí, prípadne hrobu, bude sedem dní nečistý. Pre nečistého vezmú do nádoby trochu popola zo spálenej kravy určeného na očisťovanie hriechu a naň sa naleje čerstvá voda. Potom niekto čistý vezme yzop, namočí ho v tej vode, pokropí stan, všetky nádoby i všetkých ľudí, čo sú tam, ale aj každého, kto sa dotkol kostí násilne usmrteného, prirodzene zomrelého alebo hrobu. Na tretí a siedmy deň čistý pokropí nečistého a na siedmy deň ho očistí od hriechu. Potom si vyperie šaty, umyje sa a večer bude čistý. Keď sa niekto znečistí, no od hriechu sa neočistí, nech je odstránený zo zhromaždenia, lebo poškvrnil Hospodinovu svätyniu. Je nečistý, pretože nebol pokropený očistnou vodou. To im bude trvalo platným ustanovením. Ten, kto bude kropiť očistnou vodou, operie si šaty, lebo kto sa dotkne očistnej vody, bude nečistý do večera. Všetko, čoho sa nečistý dotkne, bude nečisté. Ten, kto sa ho dotkne, bude do večera nečistý.“

Milí bratia a drahé sestry v Pánu Ježišovi!

Slová „čistota a nečistota“, „čistý a nečistý“ sa dookola melú v tejto stati a všetko sa spája s *hriechom*, ktorý človek úmyselne alebo neúmyselne spáchal. Popritom sme oslovení slávnostnou ceremóniou, ktorá pre protestanta je veľmi cudzia, ale na konci ktorej čítame: „*To je obeta za hriech.*“ (9. verš)

Túto obeť vykonával kňaz (nie veľkňaz) mimo tábora, potreboval k tomu patričnú obeť: červenú kravu, ktorej farba už symbolizovala chorobu, ale hlavne krv. Kňaz popri obetnom dare potreboval tie isté prostriedky ako pri obeti očisty malomocného: *cédrové drevo, yzop i karmazínové farbivo*, ako sa o tom dočítame v Tretej Knihe Mojžišovej v 14. kapitole 2-7. veršoch, v zákone o malomocnom: „*rozkáže priniesť za očisťovaného dva živé čisté vtáky, cédrové drevo, karmazínové farbivo a yzop. Kňaz rozkáže jedného z vtákov zabiť nad hlinenou nádobou, v ktorej je pramenitá voda. Potom vezme živého vtáka, cédrové drevo, karmazínové farbivo a yzop a toto všetko namočí do krvi vtáka zarezaného nad pramenitou vodou. Kňaz sedemkrát pokropí očisťovaného od malomocenstva, čím ho očistí. Živého vtáka vypustí do poľa.“*

Zárodkom očisty sa stáva popol, ktorý bol uložený na čisté miesto mimo tábora a pri použití zriedený z vodou a touto vodou pokropili ľud, nečistého človeka, znečistený stan i v ňom uložené a neprekryté nádoby. Zvláštnosťou tejto obety bolo, že každý sa stal nečistým do večera aj po umytí seba a šatstva. To znamená, že to, čo vykonali, je síce obeta za hriech, ale kým tento prostriedok nebude zaužívaný v živote ľudu, všetko vyšlo nazmar.

Čistota pol zdravia. Nečistota pol nezdravia. Boh ako Pán živých si chráni svoj príbytok, ale zároveň ochraňuje aj svoj ľud na púšti. On potrebuje „*nie pol na*

pol“, ale celého človeka Celý život človeka musí byť živou bohoslužbou pred Hospodinom. Treba si uvedomiť, že štyridsaťročné putovanie Izraela na púšti prenieslo veľa takých okolností, na ktoré ľud nebol pripravený. Práve preto Boh zákonným ustanovením usmerňuje ľud, ktorý žije natrvalo – 40 rokov – v púšti a musí sa podrobiť skúškam púšte.

Smrť patrila taktiež medzi tieto skúšky. Veď ľudský život, ktorý vyhasol „mečom alebo bol inak usmrtený, či ľudské kosti, prípadne hrob“ patria už inému svetu. V Egypte ľud Boží videl všelijaké praktiky, tam pretrvával kult balzamovania a zachovávanía tel, avšak toto zákonné usmernenie hovorí o pravom opaku: Nikdy v žiadnych okolnostiach sa nestýkať, nedotýkať sa mŕtveho človeka. „*Veď On nie je Bohom mŕtvych, ale živých! Veľmi blúdite!*“ (Mk 12,27) Na tie „bludy“, ktoré videli v Egypte musia zabudnúť a zaužívať tie zvyklosti, ktoré im Pán Boh zakotvil v zákone.

Ja si pamätám, že keď môj otec zomrel v januári 1996, ešte nefungovali domy smútku, pochovávalo sa od domu, ale v našich končinách bolo svätým zaužívaným pravidlom, že dom, z ktorého sa vyprevádzal mŕtvý, bolo potrebné od komory až po spáľňu vymaľovať. Maľba jednotlivých izieb *na bielo* bola potrebná a až potom po ukončení smútku sa maľovali izby na farebné. Na stavenisku, kde sa nájdu ľudské kosti, rekonštrukčné práce sú dovedy prerušené, kým tie kosti nie sú premiestnené na miesto, ktoré zodpovedá tomu účelu. Je to ľudská dôstojnosť. Je to ľudský rozmer. Je to nebeské vedenie, že Boh sa takto stará o svojich. A je to aj v nás. Ani naša povaha nie je jednoliata, čo sa týka smrti a mŕtvych tel. Niektorí z nás by sa nikdy nedotkli mŕtveho človeka. Niektorí z nás však – hlavne v rodinách, v ktorých členovia získali patričné zdravotné vzdelanie – keď člen najbližšej rodiny zomrel „v stane“ (doma), a kým nedoniesli rakvu po určení smrti lekárom, bola možnosť umyť a obliecť toho mŕtveho.

Nečistí a čistí. Bojím sa a nebojím sa. Dodržiavať ochranné opatrenia počas okolností, ktoré prichádzajú. Boh nechce, aby Jeho slávu, Jeho čistotu, Jeho velebnosť, Jeho svätosť poškvrnil nečistý človek. Práve preto určuje aj dobu očisty: Tri dni a sedem dní. Človek, ktorý sa zdržiaval tam, kde sa nemal, alebo bol prítomní počas nešťastia, nemôže sa zúčastňovať verejných služieb Božích. Je a zostáva v karanténe. Je a zostáva v stane: v domácej izolácii. To, čo je dnes nám také neprístupné, a myslíme si, že sú poškodené naše ľudské práva a pristrihnuté naše krídla (zákaz vychádzania a núdzový stav), bolo Bohom nariadené medzi Jeho deťmi už pred naším letopočtom. Boh vedel, že ľud blúdi, ale práve preto im dal jasné pravidlá do každodenného života, aby sa nebúrili, ale vedeli sa vysporiadať i s nezvyčajnou situáciou: **so smrťou** blížnych.

Symbolom očisty je voda zmiešaná s popolom. Voda a popol, ktorá symbolizuje krv. Čítali sme nedávno v Evanjeliu podľa Jána: „Keď však prišli k Ježišovi a videli, že je už mŕtvy, nepolámali mu nohy, ale jeden z vojakov mu prebodol kopijou bok, odkiaľ hneď vyšla **krv a voda**.” (Jn 19,33-34)

Bratia a sestry! Vieme, že „mzdou hriechu je smrť“ (R 6,23). Vieme, že sme biedni ľudia a spoločne s Pavlom voláme: „Kto ma vytrhne z tohto tela smrti?“ (R 7,24) Krstom sme boli povolaní za Božích služobníkov a Ježiš v krste nám prisľúbil, „že **krv a Duch Ježiša Krista tak zmyje nečistotu našej duše a všetky naše hriechy, ako voda zmýva nečistotu nášho tela**.” (Heidelberský Katechizmus 61. otázka a odpoveď), ale vedzme že vonkajší znak nestačí. Voda nezmyje to, čoho je schopná len Kristova krv a Duch Svätý. Zaužívané praktiky (svätená voda) a ľudové povery nepomôžu. Obeta za hriech je jedinečná a dokonaná v Kristovi. „Bohu vďaka skrze Ježiša Krista, nášho Pána.” (R 7,25) Jedine a len skrze Ježiša Krista, nášho Pána: „on odstránil smrť a svojím evanjeliom vyviedol na svetlo život a neporušiteľnosť.” (II Tim 1,10b)

Pieseň: Chválospev č. 281: „Skala vekov jediná...”

Biblický text: Evanjelium podľa Jána 21, 15-19

„Keď sa najedli, opýtal sa Ježiš Šimona Petra: „Šimon, syn Jána, miluješ **ma** väčšmi ako títo?“ Odpovedal mu: „Áno, Pane, **ty** vieš, že **Ľa** mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas **moje** baránky!“ Opýtal sa ho znova, po druhý raz: „Šimon, syn Jána, miluješ **ma**?“ A on odpovedal: „Áno, Pane, **ty** vieš, že **Ľa** mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas **moje** ovce!“ Spýtal sa ho aj tretí raz: „Šimon, syn Jána, máš **ma** rád?“ Peter sa zarmútil, že sa ho po tretí raz pýtal: „Máš **ma** rád?“ a odpovedal mu: „Pane, **ty** vieš všetko, **ty** dobre vieš, že **Ľa** mám rád.“ Ježiš mu povedal: „Pas **moje** ovce! Amen, amen, hovorím ti: Kým si bol mladší, opásal si sa sám a chodil si, kde si chcel. Ale keď zostarneš, vystrieš ruky a iný **Ľa** opáše a bude viesť, kam nechceš.“ To povedal, aby naznačil, akou smrťou oslávi Boha. Keď to povedal, vyzval ho: „Nasleduj **ma**!“

Milí bratia a drahé sestry v Pánu Ježišovi!

15-17. verše:

Po najedení sa začína rózny dialóg s jednotlivými učeníkmi zo strany Vzkrieseného Krista. Je čas zodpovedať konkrétne otázky a spoznať jednotlivé výpovede Majstra o vlastný životoch učeníkov.

„Prvý bol Šimon, ktorý sa volal Peter.“ Ježišova otázka smerom k Petrovi je mnohovýznamová: „Šimon, syn Jána, miluješ **ma** väčšmi ako títo?“ (Jn 21,15) Táto otázka nemá pedagogický charakter (ved' v súčasnosti porovnávať lásku

medzi učeníkmi, je prísne zakázané), skôr táto otázka je cielená a Peter sa už nemôže vyhovoriť. Existujú len dve možnosti ohľadom Petrovej lásky k Ježišovi: áno alebo nie. Peter sa musí rozhodnúť. Peter nemôže ďalej váhať, ba dokonca zaprieť svojho Pána, ako sa to aj stalo. Petrovo „nie som“ (Jn 18,17.25) v Evanjeliu podľa Jána je ako silne znejúce echo v Ježišovej otázke. Akoby sa Ježiš pýtal: „Či (čia) si ty? Ako si sa stal(a) vlastníctvom Ježiša Krista? Od koho Ťa vykúpil? Čo mu za to dlhuješ?“ Ježišove otázky o láske a o vzťahoch sú plné konkrétnosti: Ty a ja.

Všimnime si, drahí bratia a milé sestry použité zámená v tomto dialógu: *Ma, Ty, Ťa, moje*. Tieto osobné zámená sú symbolom Ježiša. Peter, ktorý vie, že to raz už trikrát za sebou pokazil a dobabral, svojou odpoveďou sa už nemôže zaprisahať pred Pánom, len poukázať na svojho Majstra. Totiž zárodkom lásky je práve osoba Ježiša Krista. Kým človek nevie Vzkriesenému Kristovi povedať: „*Áno, Pane, Ty vieš, že...*“, „*Áno, Pane, Ty vieš všetko...*“, dovedy si neprizná vlastnú vinu a spáchaný hriech. Kým nie som presvedčený, že ten, kto sa pýta, celkovo rozuzlil môj skomolený život, a sám sa stáva odpoveďou, dovedy niet pozitívnej správy o mojom nadchádzajúcom pôsobení po JEHO boku. Peter sa horko-ťažko, ale naučil, čo znamená pokora: „*Ty vieš, Pane*“. Kým sa chcel len sebarealizovať: „*Aj život za teba položím!*“ (Jn 13,37), a horlivosťou bojovať po boku Ježiša (vid. Jn 18,1-11), nespozoroval, že sa dostáva do pasce sveta, ktorý odmieta Krista. Na otázku príbuzného, ktorému odľal ucho: „*Vari som Ťa nevidel s ním v záhrade?*“ (Jn 18,26c) sa bojazlivo otočí chrbtom spaseniu a Spasiteľovi. Ten, ktorý sa ustavične preukazoval ako Boží sluha a predstavoval ako Syn Boží: „Ja som...“ a zrazu Jeho učeník vyriekne: „Nie som!“ Teraz však už vo vedomí vlastného pádu poukazuje na Ježiša tak, že sa odvoláva len na NEHO. Nikto iný viac nevie o Ňom, ako Ježiš: „*Ty vieš!*“

Ježiš ho prijíma tak, že Ho posielá do vlastnej cirkvi. Peter nebude misionár, ale pastier už Ježišom vytvoreného stáda. Novým človekom bude práve v Ježišovom zbore, kde bude prítomný ako zvestovateľ slova. Peter sa zmení na nepoznanie a JEHO výpoveď o JEŽIŠOVI bude mať veľký podiel na zveľaďovaní cirkvi Kristovej. Bez slov: „*mám Ťa rád*“, bude hlásať evanjelium. Bez slov: „*mám Ťa rád*“, bude pásť Ježišových baránkov. Bez slov: „*mám Ťa rád*“, bude pásť Ježišove ovce. Bez slov: „*mám Ťa rád*“, bude nasledovať Krista. Naučí sa ako slúžiaci člen cirkvi Kristovej, že láska Božia: *agapé* nie je horlivosť a ctižiadostivosť, ale pevné rozhodnutie Hospodina o záchrane tohto sveta, ktoré sa zjavilo v Ježišovi Kristovi, v našom Pánovi. Rehabilitácia a inštalácia Petra do služby prebehla hladko. To je súčasnosť. So všetkým sa Peter zmieril a Jeho poslanie je známe, ale čo sa stane?

18-19. verše:

Tri otázky a tri odpovede o láske doživotne platia. Pointa Ježišovej otázky: „*Miluješ ma...*“ sa stane celoživotným údelom Petra. Peter vie, Kto stojí pred Ním, ako ho pozná, čo vie o ňom, a čo vykonal v jeho živote. Ježiš ho zavádza do služby tak, že nielen jeho minulosť vyhladzuje, ale predstavuje mu aj jeho budúcnosť. Ten, ktorý ako neskúsený mladík bol ochotný za NEHO všetko prenechať a zomrieť, to vykoná, ale ako staručký služobník Boží. Peter nielen teraz, ale aj v budúcnosti bude nasledovať Krista. Postupom času sa hodnoty v živote kresťanského človeka pretransformujú. Peter zomrie pre Krista. Príčinou jeho smrti bude práve tá láska, ktorú k nemu preukazoval Pán po celý čas.

Drahí bratia a milé sestry! Zmení sa všetko v Petrovom prístupe. „*Nasleduj ma!*“ znamená z Ježišových úst obrovskú zmenu. Ježišovo „*nasleduj ma!*“ bude hnacím motorom Petrovej služby. Prvoradou úlohou Petra bude hľadiť na Krista, a nasledovať tú cestu, ktorú On už vyšliapal. Jeho smrť nebude súžením, jeho smrť nebude nešťastím, ale nasledovaním Krista, od Ktorého už raz počul: „*A ja ti hovorím: Ty si Peter a na tej skale postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu.*“ (Mt 16,18)

Záverečná modlitba

Vyzývam milých bratov a drahé sestry, aby sa doma vo svojej tichosti pomodlili za to, čo Vás povzbudilo, alebo za tú slabosť, ktorú ste vyrozumeli pri čítaní biblického textu.

Modlitba Pánova

Požehnanie: „Hospodin, Boh, zavolať na človeka a opýtal sa ho: „Kde si (IMojž 3,9)?“ Amen.

Záverečná pieseň: Žalm č. 116: „Milujem Pána, lebo On môj hlas vypočul...“